

2008/1

Afgiftekantoor: Brussel X 1/2219

De ernstige gevolgen van palmolieplantages in Indonesië

DOSSIER:

Een zuinige auto? De constructeurs
zijn er niet happig op

Magazine • Driemaandelijks • Lente 2008 • Maart - april - mei • 20ste jaargang • n° 77

GREENPEACE

www.greenpeace.be

Wie hard roept, moet het voorbeeld geven.

Greenpeace vraagt in het kader van haar klimaatcampagne zware inspanningen van overheid, industrie en burgers om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Het spreekt dus voor zich dat de organisatie zelf ook moeite doet om haar eigen impact op het klimaat te beperken.

De voorbije jaren hebben we al een hele reeks maatregelen in die richting genomen: een ecologisch kantoorgebouw met maximale energie-efficiëntie (o.a. verlichting en isolatie), een energieaudit, goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer, een fietsvergoeding, een duurzaam aankoopbeleid, ... Op directieniveau wordt regelmatig besproken welke nieuwe maatregelen mogelijk zijn. Er werd beslist om vanaf 2008 jaarlijks een elektronisch MVO-rapport (maatschappelijk verantwoord ondernemen) te publiceren samen met het jaarrapport, met een overzicht van onze bijkomende inspanningen.

In 2007 werd in het kader van het engagement binnen de klimaatcoalitie voor het eerst een volledige monitoring van emissies gerealiseerd. Daaruit blijkt dat Greenpeace Belgium in 2006, 745 ton CO₂ uitstootte. 3 % daarvan is afkomstig van energie en 17 % van woon-werkverkeer en dienstverplaatsingen. Momenteel wordt 80 % van de CO₂-uitstoot veroorzaakt door het gebruik, bedrukken en verzenden van papier (magazines, mailings, dossiers,...). Het aantal sympathisanten is de voorbije jaren gegroeid tot meer dan 100.000 waardoor ook het aantal verzendingen is toegenomen.

We gingen dus op zoek naar manieren om de emissies door papierverbruik te reduceren. In de mate van het mogelijke zullen de oplagen van onze publicaties nog beperkt worden. We drukken sinds vorig jaar enkel een korte versie van het jaarrapport en we verzenden het samen met het magazine. Tenslotte werd er beslist om het aantal pagina's van het magazine te reduceren van 24 tot 20. Daarmee realiseren we een vermindering van 17 % van de emissies op jaarbasis.

Uiteraard doen we er alles aan om u zo volledig mogelijk te blijven informeren. U kunt op elk moment onze website www.greenpeace.be raadplegen die dagelijks wordt geactualiseerd. We bieden maandelijks ook een gratis elektronische nieuwsbrief aan, met een volledig overzicht van onze activiteiten en een agenda. Om hem in uw mailbox te ontvangen, kunt u zich inschrijven via onze website.

Ondanks de vermindering van het aantal pagina's uit bezorgdheid voor het milieu, stelt onze redactie alles in het werk om u via het magazine een zo uitgebreid mogelijk overzicht te geven van de recente ontwikkelingen in onze campagnes.

Veel leesplezier,

Peter De Smet
Algemeen
directeur

2008/1 Lente

[INTERNATIONAAL]

3 **Blik op de wereld**

In vogelvlucht een kijk op acties in alle hoeken van de wereld

4-5 **Klimaat**

Bali: een stappenplan naar de bescherming van het klimaat?

6 **Biodiversiteit**

Een geslaagde campagne voor de Argentijnse bossen

[IN BELGIË]

7 **Biodiversiteit**

De ernstige gevolgen van palmolieplantages in Indonesië

8 **Klimaat**

Klimaatverandering: Europa blaast warm en koud

9 **Klimaat**

Weer de peer! Het regent goed nieuws

10 **Klimaat**

Groene golf op het Autosalon. Mythe of realiteit?

11 **Klimaat**

Meer dan 3000 mensen op straat voor solidariteit en klimaat!

Ecoverbruiken

Kies een computer of gsm zonder gevaarlijke stoffen

12-13 **Greenpeace en u**

De handen uit de mouwen voor het milieu!

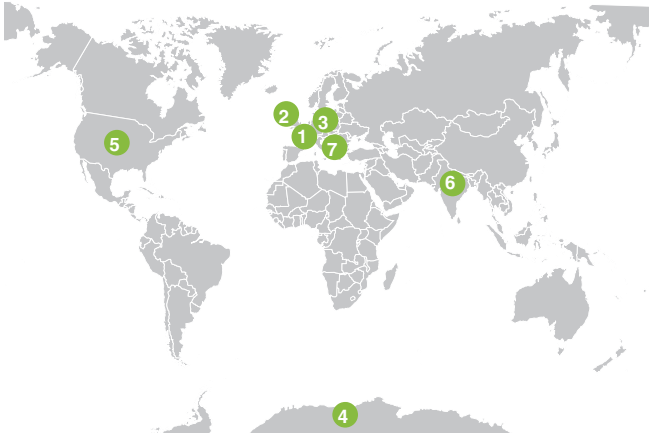
14 **Greenpeace en u**

- Nodig een Greenpeacespreker uit!
- Neem zelf deel aan Greenpeaceacties!
- Greenpeace steunen via een legaat of schenking

[DOSSIER]

Om de klimaatverandering tegen te gaan zullen alle sectoren zware inspanningen moeten leveren zodat de CO₂-uitstoot vermindert. Greenpeace heeft de transportsector in het vizier die alles in het werk stelt om een ambitieuze regelgeving voor nieuwe auto's af te zwakken.

Greenpeace magazine wordt gemaakt voor de sympathisanten van Greenpeace in België ■ **Redactie en vertaling:** Joke Buts, Stef Van den Eynde en Caroline Vetter ■ **Concept:** Griet Wittoek ■ **Druk:** Massoz ■ **Gedrukt op** Cyclus Print, 100 % gerecycleerd, niet chloorgebleekt papier ■ **Werken mee aan dit nummer:** Natacha Adam, Fawaz Al Bitar, Peter De Smet, Caroline Dossche, Veerle Dossche, Sandra Gernay, Jonas Hulsens, Karen Janssens, Elysabeth Loos, Petra Matthes, Pierre Schurmans, Joeri Thijs, Greenpeace Communications. ■ **Foto cover:** © GP/Behring ■ **Verantwoordelijke uitgever:** Peter De Smet, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel, tel 02 274.02.00, fax 02 274.02.30 ■ **Greenpeace** is een onafhankelijke, geweldloze en niet politieke organisatie die tot doel heeft milieubedreigingen aan te klagen en oplossingen aan te dragen. Greenpeace steunt enkel op giften van sympathisanten. www.greenpeace.be. Bank 001-1380706-84. Erkenningsnummer: P501034

1 FRANKRIJK De rechtbank stelde scheepsbevrachter Total gedeeltelijk verantwoordelijk voor de grootschalige vervuiling van de zee na de scheepsramp met de olietanker Erika. Het is de eerste keer dat zo iets gebeurt. Het vonnis erkende trouwens dat er ecologische schade is als gevolg van de ramp en ook dat is een primeur in Frankrijk. De schade en de materiële belangen werden ook becijferd. Greenpeace hoopt dat de uitkomst van dit eerste grote proces van een milieuramp zal bijdragen tot het voorkomen van nieuwe rampen.

2 GROOT-BRITTANNIË De Universiteit van Aberdeen⁽¹⁾ voerde een studie uit in opdracht van Greenpeace. Die studie onthult de vernielende praktijken van de intensieve landbouw en stelt realistische oplossingen voor om het aandeel van de landbouw in de opwarming van de aarde te verminderen. Voorgestelde oplossingen zijn onder andere een efficiënter gebruik van meststoffen, een betere bescherming van de bodem zodat die beter koolstof kan opslaan en een verminderde vleesconsumptie vooral in de Westerse landen. Die oplossingen zouden zowel het milieu als de boeren en consumenten wereldwijd ten goede komen.

4 ANTARCTICA Na intensief speurwerk is de Esperanza erin geslaagd de Japanse walvisjagers op te sporen. Na een achtervolging van meer dan 24 uur (zie foto) kon de Esperanza het fabrieksschip Nisshin Maru uit de jachtzone verdrijven. Zonder dat schip kan de vloot geen walvissen vangen. Maar indien de Japanse walvisjagers naar de jachtzone zouden terugkeren, zullen de activisten van de Esperanza niet aarzelen zich tussen de walvissen en de harpoenen op te stellen. Op die manier willen ze proberen 935 dwergvinvissen en 50 gewone vinvissen te redden die de Japanners dit seizoen op hun jachtlijstje hebben staan. De bultrugwalvissen blijven voorlopig gelukkig gespaard. In december heeft Japan namelijk beslist er de komende twee seizoenen geen te doden.

3 BRUSSEL In december vorig jaar hebben 200 activisten uit 14 Europese landen de toegangen tot het gebouw van de Europese Raad geblokkeerd. In dat gebouw vergaderden de Europese ministers voor Visserij om de jaarlijkse vangstquota te bepalen. De activisten hebben voor de hoofdingang een betonnen muur gemetst met daarop de tekst: 'Gesloten tot herstel van de visbestanden'. Jammer genoeg hebben de ministers geen rekening gehouden met de vrees van de activisten en al evenmin met het advies van de wetenschappers. De vangstquota voor kabeljauw in de Noordzee zijn bijvoorbeeld verhoogd. Momenteel is de visserij in Europa een van de minst duurzame en minst winstgevende ter wereld.

5 VS Een nieuwigheid en een mooie ontwikkeling in de wereld van de elektronica. In januari stelde Apple de MacBook Air voor, een nieuwe flinterdunne laptop. Die computer bevat geen kwik of arseen meer en heel wat minder PVC en broomhoudende vlamvertragers dan andere Macs. Greenpeace voert al enige tijd campagne om de elektronicamarkt milieuvriendelijker te maken en is zeer tevreden met deze nieuwe stap in de goede richting.

6 INDIA Uit een opiniepeiling⁽²⁾ van Greenpeace bij meer dan duizend mensen blijkt dat diegenen met de hoogste inkomens (ongeveer 1 % van de bevolking) 4,5 keer meer CO₂ uitstoten dan de mensen met de laagste inkomens (38 % van de bevolking). Meer dan ooit vraagt Greenpeace aan de Indiase regering een klimaatbeleid op poten te zetten dat milieuvriendelijker en rechtvaardiger is en dat deze diepe kloof dicht.

7 ITALIË Activisten blokkeerden langs de kust van Brindisi twee schepen die steenkool vervoerden. Ze protesteerden hiermee tegen de Italiaanse energiepolitiek die nog grotendeels gebaseerd is op fossiele brandstoffen.

⁽¹⁾ Cool Farming: Climate impacts of agriculture and mitigation potential, Universiteit van Aberdeen, januari 2008.

⁽²⁾ Hiding behind the power, Greenpeace India, oktober 2007.

Bali: een stappenplan naar de bescherming van het klimaat?

In december van vorig jaar kwamen duizenden afgevaardigden uit 187 landen samen in Bali om er te debatteren over de periode na de eerste fase van het Kyoto-protocol, die afloopt in 2012. De vergaderingen waren moeilijk en turbulent en hebben langer geduurd dan oorspronkelijk voorzien. En gelukkig maar, want in de laatste rechte lijn vonden er nog heel wat positieve ontwikkelingen plaats. Greenpeace was erbij om druk uit te oefenen op de beslissingen.

In 2012 lopen de akkoorden van de eerste fase van het Kyoto-protocol af. In Bali hebben de aanwezige landen overeenstemming bereikt over een nieuw stappenplan dat moet leiden tot een concreet akkoord in 2009. Er werden heel wat onderwerpen behandeld. Sommige debatten verliepen parallel, andere plenair. Enerzijds werd er gedebatteerd over de overdracht van milieuvriendelijke technologieën. Anderzijds werd er vergaderd over hoe de uitstoot van broeikasgassen verminderd moet worden om de temperatuursstijging onder de 2° Celsius te houden (in vergelijking met de pre-industriële periode).

Technologieoverdracht

Een deel van de onderhandelingen waaraan alle landen in Bali deelnamen, ging over maatregelen om de landen in het Zuiden te helpen een duurzame energievoorziening te ontwikkelen. Er werd gesproken over een uitwisseling van milieuvriendelijke technologieën (zoals energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen) met deze landen en de noodzakelijke financiering ervan.

In Afrika bijvoorbeeld is er een enorm potentieel voor zonne-energie. Met deze technologie zouden zelfs de verst afgelegen dorpen van energie voorzien kunnen worden. Maar het Afrikaanse continent beschikt gewoonweg niet over de middelen om in deze technologie te investeren.

De onderhandelingen waren lang en moeilijk. En net toen alle landen het eindelijk eens raakten over maatregelen om de landen in het Zuiden op weg te helpen naar een toekomst met duurzame energie gooide er één land roet in het eten. De Verenigde Staten verzetten zich namelijk tegen een voorstel van China (in naam van alle ontwikkelingslanden) om de intellectuele eigendomsrechten van die technologieën over te dragen. Op die manier zouden de landen in het Zuiden ze kunnen gebruiken zonder er te veel voor te moeten betalen. Landen zoals Papoea-Nieuw-Guinea en Pakistan hebben toen krachtig gereageerd om de VS alsnog achter de positie van alle andere landen te krijgen.

Een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen

Een ander luik van de onderhandelingen behandelde de onherroepelijke vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. De groep van klimaatexperts van de Verenigde Naties (IPCC) raadt in zijn laatste rapport een daling aan tussen 25 en 40 % voor de geïndustrialiseerde landen tegen 2020 (in vergelijking met 1990). Jammer genoeg hebben de aanwezige delegaties geen akkoord bereikt over deze becijferde doelstelling. De VS waren zelfs gekant tegen elke becijferde doelstelling.

Uiteindelijk hebben de landen die het Kyoto-protocol bekrachtigden zich wel akkoord verklaard met een daling van de CO₂-uitstoot tussen 25 en 40 %. Nochtans hebben landen zoals Canada en Australië zich er tot de laatste minuut tegen verzet. En dat ondanks de aanwezigheid van de Australische eerste minister die zijn verkiezingsoverwinning gedeeltelijk te danken heeft aan zijn progressief standpunt inzake klimaat.

Greenpeace is gematigd tevreden met de moeizaam bereikte resultaten. Maar waarom moesten de landen van het Zuiden, de progressieve landen van het Noorden en ngo's zoveel druk uitoefenen op bepaalde grote landen? Enkel en alleen voor een eenvoudig stappenplan dat moet leiden naar een klimaatakkoord tegen eind 2009? In het laatste rapport van het IPCC staat nochtans zwart op wit dat er dringend maatregelen nodig zijn om het klimaat te stabiliseren! Het staat vast dat door de terughoudendheid van bepaalde landen in Bali de toekomstige onderhandelaars nog heel wat werk voor de boeg hebben.

Er is dringend een nood aan een 'Energy [r]evolution'

"Tijdens de plenaire discussies zijn jullie moedig, visionair en bewust van het feit dat een collectieve oplossing voor de klimaatverandering hoogdringend is. Maar als het erop aan komt, gaan jullie eigen kortetermijnbelangen te vaak voor op de toekomst van onze planeet. Gelukkig hebben velen onder jullie de nodige maatregelen gesteund om de ergste effecten van de klimaatverandering tegen te gaan, onder andere door een akkoord over een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Maar sommigen onder jullie - en jullie weten over wie ik het heb - hebben er alles aan gedaan om de onderhandelingen in Bali te ondermijnen. Als Indonesiër vraag ik de geïndustrialiseerde landen in de volgende twee jaar bindende maatregelen te nemen. Als Indonesiër verwacht ik ook actie van de leiders van mijn eigen land. Niet enkel wegens de verwachte gevolgen voor onze regio, maar ook omdat we aan de oplossing kunnen bijdragen."
Toespraak van Bustar Maitar, Greenpeacevertegenwoordiger voor Zuidoost-Azië tijdens de Klimaatop in Bali

– Caroline Veter

1 Op het beroemde strand van Kuta in Bali toont een Greenpeaceactivist symbolisch het CO₂-probleem aan.

2 In het Indonesische Denpasar hebben jongeren uit de hele wereld betoogd om de politieke verantwoordelijken op te roepen dringend maatregelen te nemen voor de bescherming van het klimaat.

3 600 sympathisanten hebben hun krachten gebundeld om de politieke besluitvormers in Bali ertoe aan te sporen zonder aarzelen efficiënt te strijden tegen klimaatverandering.

Een geslaagde campagne voor de Argentijnse bossen

Goed nieuws uit Argentinië waar een wet werd gestemd die tot een duurzamer gebruik van de bossen moet leiden. Greenpeace is daar blij om. De wet was er waarschijnlijk nooit gekomen zonder de massale steun van een heleboel lokale ngo's en duizenden Argentijnen die samen met Greenpeace hun stem lieten horen.

In Argentinië vormt de industriële teelt van genetisch gemanipuleerde soja een bedreiging voor de bossen. Sinds 1996 kent deze teelt een gestage groei, waarbij elk jaar zowat 300.000 hectare bos verdwijnt. Dat gaat gepaard met menselijke drama's omdat de bevolking die in de bossen leeft gewoonweg van hun land worden verdreven. De laatste twee jaar heeft Greenpeace regelmatig actie gevoerd voor een wet die het omhakken van de bossen moet tegengaan. In september vorig jaar hebben activisten zelfs zes dagen in het Yungasbos gekampeerd op een platform 25 meter boven de grond. Het Yungasbos heeft een uitzonderlijke biodiversiteit, maar daar leken de sojabaronnen zich weinig van aan te trekken. Ze zetten bulldozers in die alles op hun weg vernielden om nadien de overblijfselen van het bos te kunnen afbranden en de grond klaar te maken voor soja-plantages of graasweiden. Greenpeace verdubbelde haar inspanningen met een ploeg op de grond om zo de verwoestende bulldozers tegen te houden.

Een unieke bewustmakingscampagne

De laatste maanden heeft Greenpeace Argentinië een nooit eerder vertoonde bewustmakingscampagne op touw gezet. Er werden 1.500.000 handtekeningen verzameld van voorstanders van de wet. Dat was het resultaat van een gezamenlijke inspanning van meer dan 30 ngo's die uitmondde in telefoonoproepen, reclamespots, videoclipps... En niet te vergeten: duizenden mensen hebben de senators rechtstreeks gebeld om hen ertoe aan te zetten voor de wet te stemmen.

De wet is er door!

De campagne was een succes: op 28 november 2007 werd de wet goedgekeurd. Die omvat een moratorium voor een jaar op het omhakken van bomen in alle oerbossen van het land. Die periode moet toelaten om een zoneplan op te stellen dat rekening houdt met sociale, economische en milieucriteria. De wet verplicht studies en openbare onderzoeken van de effecten op het milieu en kent aan elke

De laatste oerbossen in het noorden van Argentinië

De laatste oerbossen van Argentinië, onder andere die van Las Yungas en Gran Chaco, bevinden zich in de afgelegen provincies in het noorden van Argentinië. Gran Chaco is na de Amazone het grootste oerwoud op het Amerikaanse continent. Deze oerbossen kennen een enorme biodiversiteit en zijn de biotoop van zeldzame soorten, zoals jaguars, die er worden bedreigd. De bedreiging is nog toegenomen sinds er in 1996 op grote schaal soja wordt geteeld.

provincie fondsen toe uit de staatskas die afkomstig zijn van een taks op de export van genetisch gemanipuleerde soja. Al die maatregelen moeten het duurzaam beheer van de bossen in het hele land financieren. Ook de oorspronkelijke bewoners van de bossen en de boeren die er aan landbouw doen om in hun levensonderhoud te voorzien, zullen er baat bij hebben.

– Caroline Veter

De unieke bewustmakingscampagne in Argentinië was een groot succes: er werd een wet goedgekeurd om de bossen duurzaam te beheren.

De ernstige gevolgen van palmolieplantages in Indonesië

In november van vorig jaar verbleef Veerle Dossche, bossencampaigner bij Greenpeace Belgium, een tiental dagen in het Forest Defenders Camp van Greenpeace op het Indonesische eiland Sumatra. Ze was er getuige van de ontbossing voor de aanleg van uitgestrekte palmolieplantages. Ze kon er ook vaststellen hoe die ontbossing en de plantages het milieu en de plaatselijke bevolking treffen.

Waarom ging je naar Sumatra?

Om twee redenen: de aandacht vestigen op de ontbossing in Indonesië en het verband leggen tussen die ontbossing en klimaatverandering.

Historisch gezien zijn de belangrijkste verantwoordelijken hiervoor de houtkapsector en de papierindustrie. Maar sinds kort worden bossen ook omgehakt voor de aanleg van palmolieplantages. Die olie wordt gebruikt in voedingsmiddelen en cosmetica, maar ook in biobrandstoffen.

Wat zijn de gevolgen voor het milieu?

Ze zijn nefast op verschillende vlakken. Er worden veel veenmoerasbossen omgehakt die op een zeer vochtige turfondergrond groeien. Die grond is een echt koolstofreservoir. De bedrijven kappen de bossen kaal, branden ze plat en draineren de

grond om er plantages aan te leggen. Elk jaar komt hierdoor 1,8 miljard ton (dat is 4 % van de totale uitstoot wereldwijd) aan broeikasgassen vrij op nauwelijks 0,1 % van het Indonesische grondgebied. Na de VS en China is Indonesië de grootste uitstoter van broeikasgassen.

De vernieling van de veenmoerasbossen heeft ook gevolgen voor de biodiversiteit. In de buurt van ons kamp hebben we heel wat vogels en zoogdieren gezien, maar die moeten in steeds kleinere en meer versnipperde gebieden leven. Sommigen worden zelfs met uitsterven bedreigd.

En de plaatselijke bevolking?

Die is ook het slachtoffer. De gronden van sommige gemeenschappen werden in beslag genomen en daarna ontbost om plaats te maken voor plantages. Er werden bijvoorbeeld plantages aangelegd dichtbij visgronden. Volgens de lokale vissers is de visvangst sindsdien duidelijk vermindert en zijn de vissen kleiner dan vroeger.

Sommige vissers zijn daarom houthakker geworden. We hebben er enkelen ontmoet toen ze in de buurt van ons kamp bomen aan het omhakken waren. Ze maken rails met boomstammen om het hout uit het bos te transporteren. Het is erg afmattend werk en het brengt heel wat minder op dan de visvangst.

Zijn er oplossingen?

Er moet een eind komen aan de vernieling van deze veenmoerasbossen om er palmolieplantages aan te leggen! De bescherming van de Indonesische bossen moet bovenaan de politieke agenda komen. Alleen zo kan de biodiversiteit worden bewaard, kan de plaatselijke bevolking die van het bos afhankelijk is worden geholpen en kan de klimaatverandering een halt worden toegeroepen. De overheid draagt een zware verantwoordelijkheid, maar ook de bedrijven die in de bossen aan het werk zijn en palmolie verhandelen.

– Interview afgenomen door Caroline Veter

De bossen groeien op een zeer vochtige ondergrond. De bedrijven proberen die te draineren zodat hij makkelijker brandt. Tijdens hun verblijf hebben activisten en vrijwilligers onvermoeibaar stuwdammen gebouwd om het water tegen te houden.

Klimaatverandering: Europa blaast warm en koud

2008 is goed begonnen met de publicatie van een 'Energy Package' door de Europese Commissie. Dat pakket bevat diverse voorstellen tot regelgeving in de strijd tegen de klimaatverandering. Hoewel de Commissie minder ambitieuze doelstellingen aanneemt dan ze in Bali verdedigde, stelt ze toch de nodige maatregelen voor om hernieuwbare energie in Europa te bevorderen. Is de nieuwe Belgische regering bereid om daarin mee te gaan?

Na de klimaatconferentie in Bali⁽¹⁾ werd hoopvol uitgekeken naar de publicatie van een pakket regelgevende voorstellen door de Europese Commissie op 23 januari. Die voorstellen hebben betrekking op de verdeling van de inspanningen voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen over de Europese lidstaten, de herziening van het systeem om emissiequota te ruilen, een richtlijn in verband met hernieuwbare energie binnen de EU en een wet over de methode voor de afvang en opslag van CO₂ uit centrales op fossiele brandstoffen.

Greenpeace betreurt wel dat de eerste twee voorstellen uitgaan van een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in de EU met slechts 20 % tegen 2020 (in vergelijking met 1990). Hoe kan de EU die

doelstelling rechtvaardigen? De groep van klimaatexperts van de Verenigde Naties (IPCC) heeft er nochtans op gewezen dat de geïndustrialiseerde landen hun emissies met minstens 25 tot 40 % moeten verminderen en in Bali heeft de EU die doelstelling krachtig verdedigd.

De Europese Unie geeft verder blijk van weinig doorzicht met het voorstel tot regelgeving die bepaalt dat nieuwe centrales op fossiele brandstoffen (zoals steenkool) zouden moeten voorzien zijn van een systeem voor afvang en opslag van CO₂. Het gaat om een technologie die erin bestaat de CO₂ die de centrales uitstoten, af te vangen, te transporteren en daarna op te slaan in de ondergrond. Maar de technologie is nog lang niet beschikbaar op com-

merciële basis en brengt bovendien talrijke risico's met zich mee. We moeten ons ook afvragen of deze regelgeving geen tweede leven mogelijk zal maken voor de steenkoolcentrales in België en Europa. Want steenkoolcentrales blijven toch de meest vervuilde energiebron op vlak van uitstoot van broeikasgassen.

Hernieuwbare energie: België aan de staart van het peloton

Afgezien van deze tekortkomingen bevat het 'Energy Package' een richtlijn over hernieuwbare energie die coherent lijkt met de ernstige dreiging van de klimaatverandering, door te pleiten voor 20 % hernieuwbare energie in de EU tegen 2020. Het zwakke punt hier ligt in de belangrijke bijdrage die biobrandstoffen hierin zullen leveren, die rampzalige gevolgen kunnen hebben voor het leefmilieu. Maar de algemene doelstelling heeft de verdienste dat ze duidelijk is. Ze becijfert de Belgische bijdrage op 13 % hernieuwbare energie tegen 2020. Die doelstelling is economisch gezien perfect haalbaar, maar heeft al een stroom van protest opgewekt. De bezwaren vielen trouwens niet in dovemansoren bij onze eerste minister, die de voorzitter van de Commissie heeft gevraagd om de Belgische inspanning terug te brengen tot 7 à 8 %! Moeten we er nog aan herinneren dat ons land binnen de EU achteroploopt op het vlak van hernieuwbare energie? In een boodschap aan Klimaatminister Paul Magnette stelt Greenpeace dat onze regering snel het geweer van schouder moet veranderen door die 13 % als minimumdoelstelling te aanvaarden en snel de maatregelen te treffen om dat doel te bereiken.

– Fawaz Al Bitar

⁽¹⁾ zie het artikel op pagina 4 en 5.

Weer de peer! Het regent goed nieuws

Delhaize en Colruyt hebben beslist om vanaf 2010 enkel nog spaarlampen verkopen. Daarmee geven de winkelketens een positief gevolg aan onze campagne 'Weer de peer'. Weinig wees erop dat ze deze milieuvriendelijke beslissing zouden nemen. Maar acties aan de winkels, duizenden postkaarten aan de directies en het klassement dat Greenpeace opstelde, heeft hen van koers doen veranderen.

Op 22 november publiceerde Greenpeace een klassement dat de winkelketens rangschikt op basis van hun spaarlampen-aanbod. *Brico*, *Ikea* en *Gamma* stonden bovenaan. Deze drie ketens hadden immers al een duidelijke deadline vastgelegd voor het verwijderen van energieverblindende gloeilampen uit hun rekken: *Brico* in 2010 en *Ikea* en *Gamma* in 2011. *Delhaize* stond, samen met *Lidl*, achteraan het klassement.

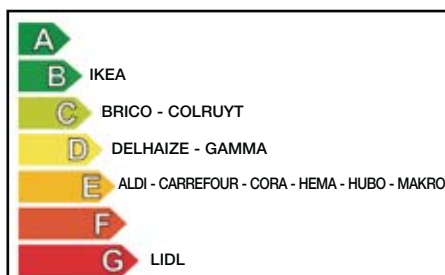
De winkelketen weigerde niet enkel een datum naar voren te schuiven voor het uitfaseren van gloeilampen, maar had voor één spaarlamp gemiddeld ook zes klassieke gloeilampen in haar aanbod.

Op de dag van de publicatie van het klassement voerde Greenpeace actie voor de hoofdzetel van *Delhaize* om een reactie uit te lokken. En met succes: de winkelketen kondigde via een persbericht aan dat ze vanaf 2010 enkel nog spaarlampen zal verkopen.

Een paar dagen later was er opnieuw goed nieuws toen *Colruyt* ook aankondigde dat er vanaf 2010 enkel nog spaarlampen in de rekken zullen liggen. *Colruyt* zal ondertussen echter niet bij de pakken blijven zitten. Het bedrijf is van plan concrete maatregelen te nemen om de consumenten te informeren en geleidelijk het spaarlampenaanbod uit te breiden. *Colruyt* is de vijfde winkelketen die beslist gewone gloeilampen uit de handel te nemen. De beslissing van *Colruyt* viel samen met de publicatie van een plan ter promotie van energiezuinige verlichting door Fedis, de federatie van de distributiesector. Ook daarin wordt 2010 als een realistische uitfasingsdatum genoemd.

Bedankt voor de helpende hand

Zonder de steun van vele sympathisanten hadden we dit succes nooit behaald. Door de talrijke e-mails die de directies van de winkelketens ontvingen is de zaak in een

Klassement op 12 december 2007

stroomversnelling terecht gekomen. Ook de stickers met de tekst 'Klimaatgevaarlijk product' die een heel aantal mensen op klassieke gloeilampen in de supermarkt plakten, hebben hun effect niet gemist. En tenslotte werden de leuke foto's die een heleboel mensen op onze website plaats-ten om te laten weten dat ze voor spaar-

lampen kiezen ook zeker gezien. Bedankt! Even ter herinnering: een spaarlamp is bij aankoop duurder dan een klassieke gloeilamp, maar omdat ze minder verbruikt, is het verschil al snel teruggewonnen. En omdat ze veel langer meegaat, is ze tenslotte goedkoper. Een slimme zet dus voor het klimaat en de portemonnee!

– Jonas Hulsens

■ Wat kunt u doen?

Op de website www.weerdepeer.be kunt u berekenen hoeveel u bespaart door energieverblindende gloeilampen te vervangen door spaarlampen. U vindt er ook de actuele versie van het klassement van winkelketens.

Actie voor de hoofdzetel van *Delhaize* op 22 november 2007

Groene golf op het Autosalon. Mythe of realiteit?

Met behulp van reclamecampagnes wilde het Autosalon 2008 zich een groen imago aanmeten. Greenpeace besloot toch even de puntjes op de i te zetten en licht te werpen op de werkelijke situatie ⁽¹⁾. Op 17 en 27 januari werden twee acties gevoerd om het publiek, de auto-industrie en de overheid, zowel op Belgisch als Europees niveau, te wijzen op de impact van de transportsector op de klimaatverandering.

Meer dan 650.000 bezoekers hebben de 86ste editie van het Autosalon bezocht. Van die bezoekers zouden meer dan 40 % van plan zijn om in de komende zes maanden een auto te kopen. Het ligt dus voor de hand dat de informatie die ze er krijgen essentieel is bij het bepalen van hun keuze. Daarom besloot Greenpeace om op het Autosalon twee sensibiliseringsacties te voeren.

Bij de eerste actie op 17 januari wilde Greenpeace een beetje evenwicht brengen tussen de 'groene' beloften van de auto-sector en de CO₂-uitstoot van de auto's die als 'milieuvriendelijk' worden aangeboden. Voor de gelegenheid was Pinocchio van de partij, als symbool voor de leugens van de autoconstructeurs. Die doen er alles aan om hun wagens als milieuvriendelijk voor te stellen, ook al klopt dat helemaal niet – op enkele zeldzame uit-

zonderingen na ⁽²⁾. Jammer genoeg was de wind die dag sterker dan de actievoerders, waardoor ze er niet slaagden hun groot spandoek te bevestigen aan Paleis 5 van de Heizel. Maar ze konden wel actievoeren aan de publieksingang van het Salon op parking C.

Geen plaats voor energieverslinders!

Met de tweede actie werden de vijf personenauto's die het meest CO₂ uitstoten in de kijker gezet. Greenpeace noteerde de emissies van 469 auto's op het Autosalon. Actievoerders brachten op basis van die inventaris wielklemmen aan op de vijf vervuilendste auto's en hielden spandoeken omhoog met de boodschap 'crimineel hoge CO₂-uitstoot'. Een symbolische daad om aan te geven welke modellen omwille van hun buitensporige uitstoot de

showroom beter niet zouden verlaten.

Greenpeace heeft ook de gemiddelde uitstoot van alle wagens op het Autosalon berekend, die kwam uit op 185 g CO₂/km. Een bedroevend resultaat aangezien de auto-industrie zich in 1998 al engageerde tegenover de Europese Unie om de CO₂-uitstoot van nieuwe auto's terug te brengen tot 140 g CO₂/km tegen 2008. Wie zei daar ook alweer dat een bindende norm overbodig is, omdat er een vrijwillig akkoord is bereikt?

– Sandra Gernay

⁽¹⁾ Zie ook de analyse van Greenpeace over de reclame van de auto-industrie: 'Autoreclame en CO₂: hoe oprecht is de bezorgdheid van de autoconstructeurs?' beschikbaar op www.greenpeace.be

⁽²⁾ Meer informatie hierover vindt u ook in het dossier achteraan dit magazine.

In januari vonden twee acties plaats op het autosalon om aan te kaarten dat auto's veel te vervuilend zijn.

Meer dan 3000 mensen op straat voor solidariteit en klimaat!

Op zaterdag 8 december 2007, enkele dagen voor de Klimaattop in Bali (1), trostseerden meer dan drieduizend betogers weer en wind om mee op te stappen in de klimaatoptocht in Brussel. Ondanks een treinstaking en het slechte weer was de opkomst een succes. Bedankt aan iedereen die erbij was!

De betogers eisten een efficiënte, sociale en solidaire aanpak van de strijd tegen de klimaatverandering. Op dit ogenblik leiden de productie- en consumptiemethodes van de geïndustrialiseerde landen regelrecht naar een klimaatramp. Miljoenen mensen zullen er het slachtoffer van worden, vooral de mensen in het Zuiden, die het probleem nochtans niet veroorzaken. De Brusselse betoging was origineel en uniek omdat er geen enkel gemotoriseerd voertuig aan deelnam. Aan het einde van de optocht was er een klimaatmarkt met kraampjes van organisaties die zich inzetten voor het klimaat. De dag werd afgesloten met een concert in het Koninklijk Circus georganiseerd door de vzw Art for Earth.

Dezelfde dag vonden er in meer dan 60 landen wereldwijd gelijkaardige manifesta-

ties plaats in het kader van de *International Climate Action Day*. Dat was het geval in China, Canada, Londen, Berlijn en Stockholm.

Steeds meer mensen zetten zich overal ter wereld in voor het klimaat. Sommigen

kieszen voor groene stroom of kopen spaarlampen, anderen gaan betogen. Het is belangrijk actie te ondernemen en liefst snel, want de klimaatverandering vereist een dringende aanpak.

⁽¹⁾ Zie artikel pagina 4 en 5

■ ecoverbruiken

Kies een computer of gsm zonder gevaarlijke giftige stoffen

Als u van plan bent een nieuwe computer of gsm te kopen, raadpleeg dan eerst ons klassement 'Guide to greener electronics'. Die gids werd gelanceerd in 2006 en is intussen al aan zijn zesde editie toe. Hij geeft een overzicht van merkproducten en rangschikt ze, zodat u kunt kiezen voor een toestel met de minst vervuilende chemische stoffen.

In het klassement wordt rekening gehouden met twee criteria. Enerzijds wordt er gekeken naar de inspanningen die de bedrijven hebben geleverd om gevaarlijke stoffen te verwijderen uit de producten die ze verkopen. Anderzijds houdt het klassement ook rekening met het beleid

van de bedrijven voor het terugnemen en recyclen van hun afgedankte producten. De multinationals leveren inspanningen om groener te zijn dan hun concurrenten en bovenaan het klassement te staan. Bij het ter perse gaan van dit magazine stond *Sony Ericsson* bovenaan. *Nintendo* was de slechtste leerling van de klas. Maar de competitie wordt vervolgd!

■ Wat kunt u doen?

Wilt u het klassement raadplegen? Surf dan naar onze website. Omdat de ontwikkelingen de elektronica-sector elkaar snel opvolgen, wordt het klassement om de drie maanden bijgewerkt.

Wilt u meer doen? Stuur dan een e-mail naar de directie van *HP*, *Dell*, *Sony*, *Lenovo*, *Apple*, *Fujitsu-Siemens*, *Acer* en *Toshiba* om hen te vragen computers op de markt te brengen zonder de meest verontrustende giftige stoffen. U vindt de cyberactie en het klassement terug op www.greenpeace.org/giftigestoffen.

De handen uit de mouwen voor het milieu!

Onze sympathisanten zijn de hoeksteen van onze overwinningen voor het milieu. Zonder hen zou Greenpeace niet veel kunnen realiseren. Ze geven ons de financiële steun om campagnes te kunnen voeren en verhogen onze geloofwaardigheid. Sinds vorige zomer test Greenpeace een nieuwe formule uit om sympathisanten te werven: *door to door*. Met die formule zijn al meer dan duizend mensen sympathisant geworden. We hadden een gesprek met Nina en Hafid, twee Greenpeaceambassadeurs die graag de handen uit de mouwen steken. Misschien krijgt u ook wel zin om de stap te zetten en mensen te overtuigen om sympathisant te worden van Greenpeace...

Hafid en Nina.

Kan je in het kort uitleggen wat het *door to door*-programma precies inhoudt?

Hafid: Greenpeace startte met het programma in april 2007. In alle uithoeken van België bellen we aan bij mensen om hen uit te nodigen sympathisant van Greenpeace te worden.

Nina: Op die manier kunnen ze zelf bijdragen aan de campagnes van Greenpeace en dus aan een beter milieu.

Kan je uitleggen wat je op een doorsneedag doet?

Nina: We spreken met de teamleden af in een woonwijk die we vooraf hebben uitgestippeld. Om het makkelijk te maken, verdelen we ter plaatse de straten waar we sympathisanten willen werven. We ontmoeten op een dag heel wat mensen.

Hafid: Ook al omdat we enkele uren aan een stuk doorwerken, op weekdays van 14u tot 20u en op zaterdag van 11u tot 19u.

Het gaat dus om teamwork?

Nina: Ja, we werken in teams van 2 tot 6 mensen die in dezelfde woonwijk van deur tot deur gaan. Ieder gaat zijn eigen weg, maar we komen opnieuw bij elkaar tijdens de rustpauzes en aan het eind van de dag om te horen hoe alles verlopen is. Meestal verliezen we elkaar niet uit het oog. Zo kunnen we elkaar ook helpen als er een probleem opduikt.

Welke argumenten gebruiken jullie om de mensen ervan te overtuigen Greenpeace te steunen?

Hafid: We vertellen hen dat er dringend iets moet gebeuren om het milieu te beschermen. We wijzen erop dat Greenpeace een onafhankelijke organisatie is die volledig steunt op giften van

Voelt u het kriebelen?

Als u bij het lezen van dit artikel zin heeft gekregen om sympathisanten te werven voor Greenpeace via *door to door* of *direct dialogue*, aarzel dan niet om te solliciteren.

Dat kan op verschillende manieren:

- Stuur uw cv en motivatiebrief naar per mail naar direct.dialogue@be.greenpeace.org of per post naar Greenpeace Belgium, *Direct dialogue*, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel.
- Stuur het formulier dat u in de envelop bij het magazine vindt ingevuld terug
- Vul het sollicitatieformulier online in op www.greenpeace.be.

We nemen dan zo snel mogelijk contact met u op!

sympathisanten. En ook dat we dankzij elke nieuwe sympathisant meer gewicht in de schaal kunnen leggen en geloofwaardiger worden.

Nina: We praten met de mensen ook over de milieuproblemen, de oplossingen en de overwinningen van Greenpeace.

Jullie moeten de werking van Greenpeace dus goed kennen?

Hafid: Inderdaad, de mensen die sympathisanten werven zijn de ambassadeurs van Greenpeace bij de mensen.

Krijgen jullie een opleiding?

Nina: Ja, eerst is er een introductiedag waarop de nieuwe ambassadeurs uitleg krijgen over Greenpeace. Daarna wordt er nog een opleidingsdag georganiseerd waarbij we voorbereid worden op het werven van sympathisanten. Nadien worden we steeds op de hoogte gehouden van de activiteiten en campagnes van Greenpeace door persberichten die worden verspreid. We kunnen met onze vragen en problemen ook steeds terecht bij onze begeleiders.

Hoe reageren de mensen aan de deur?

Hafid: Positief, meestal appreciëren ze wat Greenpeace doet. Velen onder hen worden effectief sympathisant en sommigen bieden ons zelfs een kop koffie of chocolade aan. Maar er zijn uiteraard ook mensen die helemaal niet geïnteresseerd zijn in milieuproblemen.

Nina: De reacties hangen af van persoon tot persoon. Maar de positieve reacties geven mij in elk geval telkens weer veel energie.

Wat zijn volgens jullie de belangrijkste troeven van een goede ambassadeur?

Direct dialogue

Direct dialogue is het oudere broertje van het *door to door*-programma en bestaat ondertussen al tien jaar. Beide programma's hebben dezelfde doelstelling: nieuwe sympathisanten werven om de financiële onafhankelijkheid te garanderen en de geloofwaardigheid van Greenpeace te doen toenemen.

Alleen de manier van werken is anders: bij *door to door* bellen de ambassadeurs bij de mensen aan. Bij *direct dialogue* ontmoeten ze de mensen op straat, op markten, in een winkelcentrum, op een festival...

Nina: Enthousiasme en optimisme! Het hoofd niet laten hangen ook al ontmoet je mensen die niet openstaan voor Greenpeace. En uiteraard is het ook belangrijk dat het milieu je nauw aan het hart ligt om anderen beter te kunnen overtuigen.

Hafid: Volgens mij moet je zelf overtuigd zijn om anderen te kunnen overtuigen. Je moet je ook bewust zijn van de verantwoordelijke taak die je hebt gekregen. Greenpeace is een drukingsgroep én een organisatie die 100% onafhankelijk is, daarom is het zeer belangrijk de organisatie te steunen.

Welke boodschap hebben jullie voor mensen die nog twifelen om Greenpeaceambassadeur te worden?

Hafid: Persoonlijk heb ik werk en overtuiging kunnen combineren. Bovendien heb ik me ook persoonlijk kunnen ontplooiën, met mijn collega's en in de maatschappij. Aarzel dus niet om te solliciteren. Zelfs al doe je het maar voor een korte periode, je zal er goede herinneringen aan overhouden en het zal een leerrijke ervaring zijn.

Nina: Je werkt in heel gezellige, mooie buurten in België (waar je misschien anders nooit zou komen), samen met leuke gelijkgezinde mensen en je leert Greenpeace van heel dichtbij kennen. Bovendien draag je bij aan de campagnes van Greenpeace! Redenen genoeg dus om ook Greenpeaceambassadeur te worden!

■ Nodig een Greenpeacespreker uit!

Wil u in uw school, vereniging of lokale groep kennismaken met het werk van Greenpeace? Onze voorlichters komen graag bij u langs om een woordje uitleg te geven.

Voorlichters zijn vrijwilligers die bij ons een didactische en inhoudelijke opleiding krijgen voor het geven van voordrachten. Hoe een voordracht aanvragen? Heel eenvoudig. Vul deze antwoordstrook in en stuur hem terug naar de contactpersoon onderaan.

A N T W O O R D S T R O O K

Ja, ik wil graag een Greenpeacevoordracht aanvragen over:

☐ de werking van Greenpeace	☐ genetisch gemanipuleerde organismen
☐ klimaatverandering	☐ giftige stoffen
☐ groene stroom	☐ ik weet nog niet / te bespreken
☐ oerbossen	

De voordracht zou gehouden worden voor een groep van

- ☐ de lagere school: leerjaar
- ☐ het secundair onderwijs: leerjaar richting:
- ☐ een vereniging: naam
- ☐ andere:

Voornaam: _____ Naam: _____

Straat: _____ Nr: _____ Bus: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Telefoon: _____ E-mail: _____

Geboortedatum: _____

Interesse? Stuur de antwoordstrook op naar Elke De Laet, Haachtsesteenweg 159 - 1030 Brussel of elke.de.laet@be.greenpeace.org Dan neemt Elke zo vlug mogelijk contact met u op om de mogelijkheden qua inhoud en timing te bespreken.

■ Neem zelf deel aan Greenpeace-acties!

Peter heeft zich van bij het begin verzet tegen de verspreiding van genetisch gemanipuleerde organismen. Nu neemt hij deel aan de acties om te voorkomen dat ggo's in het milieu worden verspreid. Charlotte is meer dan ooit voor schone energie. Via de acties van Greenpeace probeert ze mee een einde te maken aan vervuilde energie en promoot ze milieuvriendelijke energiebronnen. En u? Bent u bezorgd om het milieu? Wilt u op het terrein bijdragen aan de bescherming van het milieu voor de volgende generaties? Dan kunt u actievoerder worden bij Greenpeace.

Wat u zeker moet weten:

- Het gaat om een vrijwillig engagement
- Geweldloosheid, teamgeest en motivatie zijn van het grootste belang
- Veiligheid gaat voor alles
- Technische bagage (vb. klimmen) is een extra troef
- Een elementaire kennis van het Engels is noodzakelijk
- U kunt zich snel vrijmaken voor 2 tot 3 opeenvolgende werkdagen
- U bent minstens 18.

Bent u geïnteresseerd? Vul dan snel de antwoordcoupon in.

A N T W O O R D S T R O O K

Ja, ik wil deelnemen aan de acties van Greenpeace:

Naam: _____ Voornaam: _____

Straat: _____ Nr: _____ Bus: _____

Postcode: _____ Gemeente: _____

Tel: _____ Geboortedatum: _____

E-mail: _____

Opsturen naar: Greenpeace, t.a.v. Caroline Dossche, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel

■ Greenpeace steunen via een legaat of schenking

Waarom zou ik een testament opstellen? Hoe stel ik een testament op? Hoeveel bedragen de successie- of schenkingsrechten? Hoe kan ik Greenpeace steunen door middel van een legaat of schenking?

Heel wat mensen stellen zich deze vragen wanneer ze een testament willen opstellen of een schenking willen doen. In onze brochure Testamenten en schenkingen vindt u de antwoorden. Het eerste deel van de brochure handelt over testamenten en schenkingen in het algemeen. We vestigen bijvoorbeeld uw aandacht op het bestaan van het duolegaat, een interessante formule die u een aanzienlijke belastingbesparing kan opleveren. In het tweede deel van de brochure gaan we dieper in op onze werking en onze milieubeschermingscampagnes.

Kortom, een brochure die zeker de moeite loont om eens door te nemen. U kunt ze vrijblijvend aanvragen. Stuur ons de antwoordstrook ingevuld terug of contacteer Raf Drijvers: raf.drijvers@be.greenpeace.org, tel. 02 274 02 33.

A N T W O O R D S T R O O K

Ja, ik wil graag de brochure Testamenten en schenkingen ontvangen.

Naam: _____ Voornaam: _____

Straat: _____ Nr: _____ Bus: _____

Postcode: _____ Gemeente: _____

Telefoon: _____ Geboortedatum: _____

Stuur dit formulier naar : Greenpeace, t.a.v. Raf Drijvers, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel.

GREENPEACE dossier

Lente 2008 • Maart - april - mei

Een zuinige auto? De constructeurs zijn er niet happig op

De dreiging van de klimaatverandering is groter dan ooit. Alle sectoren zullen zware inspanningen moeten leveren om de uitstoot van broeikasgassen drastisch te verminderen. Greenpeace heeft momenteel de transportsector in het vizier, met de focus op personenwagens. En met reden, want de CO₂-uitstoot van die sector blijft maar stijgen. Het blijkt bovendien een lastige onderneming om een regelgeving op poten te krijgen die de CO₂-uitstoot van nieuwe auto's inperkt. Elke poging in die richting wordt systematisch gedomineerd door de auto-industrie. Voor Greenpeace is de maat vol en moet er dringend een ambitieuze regelgeving komen. De komende twee jaar zullen bepalend zijn.

Een klimaatvriendelijkere auto? Ja, maar...

Laat ons realistisch blijven. Elke auto verbruikt brandstof en energie, stoot CO₂ uit en draagt bij tot de klimaatverandering. Maar het is mogelijk om de impact van de transportsector op het klimaat te beperken. Met name door bewust en zuinig met de auto te rijden en door automatisch de nieuwste technologieën die minder brandstof verbruiken in te bouwen bij nieuwe auto's. Maar dan moet de auto-industrie willen meewerken...

Bijna niemand trekt de invloed van de menselijke activiteit op de klimaatverandering nog in twijfel, zeker niet voor wat de uitstoot van CO₂ betreft. De geïndustrialiseerde landen dragen daarin een belangrijke verantwoordelijkheid, maar hebben ook de mogelijkheid om er iets aan te doen. Genoeg getreuzeld, tijd voor actie! De Europese Unie heeft zich in maart 2007 geëngageerd om de uitstoot van broeikasgassen met minstens 20 % te doen dalen tegen 2020 en met 30 % als de andere ontwikkelde landen vergelijkbare doelstellingen vastleggen. Om dat voor elkaar te krijgen zullen alle sectoren moeten meewerken, te beginnen met de transportsector.

Waarom mag de transportsector er niet aan ontsnappen?

De transportsector is verantwoordelijk voor meer dan een kwart van de Europese CO₂-uitstoot. Bovendien blijft de uitstoot van de sector nog steeds stijgen, in tegenstelling

tot die van de meeste andere sectoren. Het autoverkeer is nog altijd verantwoordelijk voor het grootste deel van de transportemissies. Personenwagens stoten momenteel ongeveer 12 % van de totale Europese CO₂ uit. In Europa worden jaarlijks 17 miljoen auto's verkocht. Dat maakt van Europa, naast de Verenigde Staten, de grootste automarkt ter wereld. De CO₂-uitstoot van het autoverkeer terugdringen is dan ook één van de grootste uitdagingen in het klimaatbeleid van de EU. Dat moet enerzijds gebeuren door een duurzaam transportmodel aan te moedigen met de nodige fiscale maatregelen. Anderzijds moeten auto's veel zuiniger worden, want de CO₂-uitstoot van een auto hangt nauw samen met zijn verbruik.

De Europese Unie weet al lang dat er dringend iets aan gedaan moet worden. Maar telkens wanneer ze een poging doet om een regelgeving voor de reductie van de

CO₂-uitstoot op te stellen, slaagt de lobby-machine van de auto-industrie erin die af te zwakken of uit te stellen. De autoconstructeurs beschikken nochtans over de nodige technologie om zuinigere auto's te bouwen, maar tonen amper bereidheid om er werk van te maken. Waarom sloven ze zich uit om zware auto's te bouwen als meer gewicht ook meer CO₂ betekent? Waarom willen ze kost wat kost auto's produceren die topsnelheden van 200 km/u en meer kunnen halen als de toegelaten maximumsnelheid nergens in de EU, met uitzondering van enkele autosnelwegen in Duitsland, hoger is dan 130 km/u?

Met intensieve lobbycampagnes steekt de auto-industrie stokken in de wielen van elk Europees initiatief. De auto-industrie houdt dus maar weinig rekening met de stijgende vraag van de consument naar zuinigere wagens en trekt zich ook maar weinig aan van de bedreigingen voor het milieu.

De auto-industrie heeft duidelijk geen positieve invloed op het klimaat.

De auto-industrie is meester in de kunst van het lobbyen

De inspanningen die de auto-industrie levert om haar 'business as usual' te kunnen voortzetten, dateren niet van gisteren. Werkelijk alle middelen zijn goed: de consument belazeren met misleidende reclame, de schuld op anderen afschuiven,... Het resultaat is dat de enkele zuinige wagens op de markt een uitzondering blijven.

De auto-industrie liet de eerste keer van zich horen toen de Europese Unie in het midden van de jaren negentig de gemiddelde uitstoot van nieuwe auto's wilde verminderen van 185 tot 120 g CO₂/km tegen 2005. Maar in plaats van een bindende regelgeving in te stellen, danste Europa naar de pijpen van de auto-industrie en accepteerde een vrijwillig akkoord waarin de auto-industrie beloofde om tegen 2008 de gemiddelde uitstoot van nieuwe auto's terug te dringen tot 140 g CO₂/km.

Nieuwe auto's zouden vandaag dus logischerwijze gemiddeld 140 g CO₂/km per kilometer moeten uitstoten. Maar dat is duidelijk niet het geval. De gemiddelde uitstoot van nieuwe auto's bedraagt van-

daag nog altijd 160 g CO₂/km. Om de doelstelling te bereiken zou er jaarlijks een vermindering van 5 à 6 % in de CO₂-uitstoot moeten gerealiseerd zijn. Tussen 2005 en 2006 bedroeg de reductie amper 0,2 %. Bovendien kan die (erg beperkte) reductie van het laatste decennium voor een aanzienlijk deel worden toegeschreven aan het stijgend aantal dieselauto's, ten koste van auto's op benzine. Maar hoewel diesel minder CO₂ uitstoot, is het minstens even vervuilend door de uitstoot van andere stoffen.

Nochtans zijn de autoconstructeurs vandaag de dag al perfect in staat om milieuvriendelijkere auto's te bouwen. De technologieën om alle modellen veel zuiniger te maken, bestaan in bepaalde gevallen zelfs al enkele jaren. Alleen laten de fabrikanten ze in de kast liggen en aarzelen

ze om ze op grote schaal op de markt te brengen. Ze hebben zelfs geen zin om de consument erover te informeren.

De auto-industrie in hogere versnelling

De Europese Unie erkende in 2007 dat het vrijwillig akkoord faalde door het gebrek aan daadkracht van de auto-industrie. Ze zag zich dus genoodzaakt het te vervangen en kondigde een bindende regelgeving aan. Dit initiatief van de EU betekende de aftrap van een nieuwe lobbycampagne van de auto-industrie.

Om te beginnen verzette de auto-industrie zich tegen het nieuwe initiatief van de EU door te stellen dat het vrijwillig akkoord pas in 2008 afloopt en dat de definitieve resultaten van de gerealiseerde CO₂-reductie niet voor 2010 bekend zullen zijn. De federatie riep op om dus tot 2010 te wachten met elk nieuw initiatief. Maar zelf

Het is duidelijk dat er hoe langer hoe meer 4x4's rondrijden, zelfs in de stad!

beneden. Het valt op dat het aantal 4x4's alleen maar is toegenomen, zelfs in de stad. Auto's worden alsmaar zwaarder en groter en kunnen steeds hogere topsnelheden halen.

• Informatie over CO₂? Vergrootglas nodig!

Het vrijwillig akkoord dat in 1998 tussen de EU en de auto-industrie werd afgesproken om de consument te sensibiliseren voor CO₂-uitstoot. Europa heeft zelfs onmiddellijk een richtlijn uitgewerkt die autoconstructeurs verplicht om de CO₂-uitstoot van auto's te vermelden in de showroom en publicaties. Een positieve maatregel op voorwaarde dat de auto-industrie die ook naleeft. In de praktijk is een vergrootglas nodig om de kleine lettertjes over de CO₂-uitstoot te kunnen lezen. Hoe kan de consument dan bewust een auto kiezen?

• Een likje groene verf

De advertenties uit de steekproef van Greenpeace tonen ook dat de auto-industrie de milieuproblematiek schaamteloos aanwendt als verkoopargument. Zelfs voor allesbehalve zuinige auto's. En ook al zijn sommige auto's minder vervuilend dan anderen, een 'groene' auto bestaat eenvoudigweg niet.

Reclame voor zuinige auto's?

Eind 2007 nam Greenpeace de proef op de som door de auto-advertenties onder de loep te nemen. Daaruit blijkt dat het leeuwendeel energieverslindende modellen promoot.

• Alsmaar zwaardere auto's

De fabrikanten overspoelen de consument met reclame die zware auto's aanprijst. Om de CO₂-uitstoot van een auto te reduceren moet nochtans in de eerste plaats het gewicht naar

wachtte ze in elk geval niet tot 2010 om opnieuw te beginnen lobbyen.

Vervolgens kwam de auto-industrie op de proppen met drogredenen zoals banenverlies. In Duitsland bijvoorbeeld beweerden de autoconstructeurs bij hoog en laag dat een ambitieuze regelgeving inzake CO₂-uitstoot voor nieuwe auto's gepaard zou gaan met massale ontslagen in de Duitse auto-industrie. Nochtans waren de ontslagen in het verleden vooral te wijten aan overproductie en nooit aan een reglementering inzake CO₂. Zelfs in de Verenigde Staten gaan er steeds meer stemmen op voor strengere CO₂-normen en verschillende staten hebben al maatregelen genomen in die richting. Om te kunnen blijven concurreren op de automarkt wordt het hoog tijd dat de Europese auto-industrie zich gaat concentreren op zuinigere en milieuvriendelijkere auto's.

De pot verwijft de ketel...

Tenslotte schuift de auto-industrie maar al te graag haar verantwoordelijkheid af op anderen. In december 2006 drongen de autoconstructeurs aan op de noodzaak van een geïntegreerde aanpak. Ze stelden dat het essentieel is in de strijd tegen de

Biobrandstoffen bieden geen mirakeloplossing

De Europese Unie heeft zich tot ambitieus doel gesteld om 10 % van het totale brandstofverbruik voor transport om te zetten in biobrandstoffen tegen 2020. Om de nodige energiegewassen te produceren zal een enorme oppervlakte landbouwgrond nodig zijn. Bovendien zullen er massaal biobrandstoffen moeten worden ingevoerd uit het buitenland, met name ontwikkelingslanden. Dat zal zorgen voor aanzienlijke milieuproblemen (ontbossing, verlies van biodiversiteit, vervuiling, genetische manipulatie, ...) en sociale gevolgen. De bijdrage die biobrandstoffen kunnen leveren in de strijd tegen de klimaatverandering wordt door verschillende studies zelfs in vraag gesteld. Het spreekt dus voor zich dat biobrandstoffen maar een beperkte rol kunnen spelen als oplossing van het klimaatprobleem. Een drastische vermindering van het energieverbruik en energie-efficiëntie zijn de enige echte oplossingen.

uitstoot van CO₂ dat automobilisten een ecologische rijstijl aannemen en dat de overheid werk maakt van biobrandstoffen en ecofiscaliteit.

Maar wie is er in feite verantwoordelijk? De constructeurs moeten ook inspanningen leveren om de gemiddelde CO₂-uitstoot drastisch te doen dalen! Jammer genoeg blijkt het lobbywerk van de auto-industrie zijn vruchten af te werpen. Begin 2007 verzette de Duitse M. Verheugen, Europees commissaris voor Industrie, zich plots tegen de oorspronkelijke doelstelling van 120 g CO₂/km, die

hij tot dusver nochtans had verdedigd. Met als resultaat dat er eind 2007 een afgezwakt compromis op de tafel van de Commissie belandde. De Europese Unie heeft niet enkel tien jaar tijd verloren in dit dossier, ze is er bovendien niet eens in geslaagd om haar oorspronkelijke doelstelling af te dwingen. Het voorstel van 120 g CO₂/km werd voor de eerste keer in 1995 vooropgesteld. Het voorstel van 130 g CO₂/km tegen 2012 dat nu op tafel ligt is dus allesbehalve ambitieus. In de strijd tegen de klimaatverandering zijn nochtans dringend ambitieuze maatregelen nodig!

Het wordt hoog tijd dat de auto-industrie in de spiegel kijkt. Het wordt ook tijd om een transportmodel te ontwikkelen waarin iedereen zijn steentje bijdraagt.

Werk aan de winkel... voor iedereen!

Greenpeace stelt alles in het werk om de opwarming van de aarde af te remmen. Om die reden lanceerde ze een uitgebreide transportcampagne in verschillende landen van de Europese Unie. Momenteel focust de campagne zich op twee niveau's: de politiek en de auto-industrie.

Voor Greenpeace is de regelgeving die momenteel op tafel ligt te zwak. De kortetermijndoelstellingen voor de reductie van CO₂-uitstoot voldoen niet. Bovendien zijn er geen doelstellingen voorzien op middellange en lange termijn. Greenpeace oefent druk uit op de Europese Unie en pleit voor een ambitieuze doelstelling van 120 g CO₂/km tegen 2012 en 80 g CO₂/km tegen 2020. Er is ook nood aan doeltreffende sancties voor de constructeurs die de normen niet respecteren en dat vanaf 2012. De regelgeving, die momenteel het onderwerp is van belangrijk lobbywerk, zal in de loop van de komende twee jaar gestemd worden door het Europees Parlement en de Raad van Europese Ministers. Bij het bepalen van de regelgeving moet er rekening gehouden worden met het belang van iedereen en niet enkel dat van de auto-industrie. In dat opzicht moet ze zo streng mogelijk: een duidelijk kader zal de auto-industrie minder achterpoortjes bieden.

Naast de Europese regelgeving zijn er ook andere maatregelen nodig. In België en Luxemburg bijvoorbeeld, nodigt Greenpeace de bevoegde politici uit om op nationaal niveau fiscale maatregelen te nemen die de consument aanmoedigen om zuinigere auto's te kopen. De politiek moet ook investeren in de overgang naar een duurzaam mobiliteitsmodel.

En natuurlijk voert Greenpeace actie om de leugens van de autoconstructeurs aan te klagen. Dat was bijvoorbeeld het geval in januari 2008 op het Autosalon in Brussel, maar ook elders in de wereld (onder andere in Wenen en India). De milieuvriendelijkere technologieën doen langzaam hun intrede op de markt. Hoog tijd dus om ze op alle auto's toe te passen!

Een verwittigde consument is er twee waard!

Als consument kunnen we uiteraard ook een belangrijke rol spelen. Eerst en vooral door de auto op een rationele manier te gebruiken. Veel verplaatsingen van minder dan vijf kilometer gebeuren nog steeds met de auto. Kleine afstanden te voet, met de fiets of het openbaar vervoer afleggen is niet alleen beter voor het milieu en de gezondheid, maar ook voor de portemonnee.

Als u op het punt staat om een nieuwe auto te kopen, kies dan voor een zuinig model. Ga op zoek naar het kleinste en zuinigste model in de categorie die aan uw behoeften voldoet. Doe geen moeite om een auto te vinden die recordsnelheden kan halen... de maximumsnelheid op onze wegen is toch beperkt tot 120 km/u. De grootte, het gewicht en de snelheid van een auto hebben een grote invloed op de CO₂-uitstoot. Als u tenslotte nog twijfelt tussen verschillende modellen, zoek dan naar de verplichtte vermelding van de CO₂-uitstoot, vergelijk die voor de verschillende opties en kies voor de auto met de beste score.

– Caroline Veter

■ Wat kunt u doen?

- Op de website www.energievreters.be/auto vindt u een overzicht van de CO₂-uitstoot voor alle auto's.
- De website www.topten.be geeft u per categorie een lijst van de zuinigste modellen die vandaag op de markt zijn.
- Op de website www.ecoscore.be vindt u meer informatie over andere factoren zoals luchtvervuiling (houdt rekening met de uitstoot van andere deeltjes die niet in dit dossier behandeld worden) en geluid.

Investeren in een duurzaam transportmodel zou een sprong voorwaarts betekenen in de strijd tegen de klimaatverandering.

We danken u van harte!

In 2007 heeft u Greenpeace massaal geholpen door trouw te blijven steunen of zich aan te sluiten als nieuwe sympathisant. Daar zijn we u heel dankbaar voor!

Uw trouwe morele en financiële steun laat ons toe om mooie resultaten neer te zetten voor het milieu en zorgt ervoor dat we in de toekomst kunnen plannen. Samen kunnen we druk uitoefenen en het bewustzijn wakker schudden, zowel in België als elders in de wereld.

We wensen u een milieuvriendelijk jaar en hopen dat we ook in 2008 op u kunnen rekenen!

Het Greenpeaceteam

Een Greenpeace-ijsbeer omhelst een meisje tijdens een concert van de Solar Generation op het strand van Kuta in Bali. Daar werd in december de Klimaatop van de Verenigde Naties gehouden.

Steun ons! 001-1380706-84

GREENPEACE

www.greenpeace.be